

at bane vejen for at privatisere kloakforsyningen. Så derfor vil vi ikke være med til at gennemføre det her forslag.

Formanden:

Tak til hr. Morten Homann. Så er det hr. Per Clausen som ordfører.

Per Clausen (EL):

Det her forslag handler om at gøre det nemmere at udskille det kommunale kloakområde i offentlige eller private selskaber og skal vel derfor ses i sammenhæng med de overvejelser, der også er i regeringspartierne om at gennemføre en omfattende selskabsgørelse af hele vandforsyningen, som jo ofte hænger tæt sammen med kloakområdet. Og bare af den ene grund, fordi vi faktisk ønsker at bruge ethvert lovforslag på det område til at modvirke den udvikling, vil vi stemme imod.

Jeg er glad, fordi man i bemærkningerne er så venlig at henvise til, at det her minder om det, man gjorde inden for elsektoren. Der var skatteministeren jo så fornuftig tidligere i dag, at han selvfølgelig ikke sagde, at elpriserne ikke var steget. Og der vil jeg bare sige, at de erfaringer, vi har fra den liberalisering, der er sket inden for elsektoren, gør, at vi sådan set synes, man skal bruge alle de måder, der er mulige, til at forhindre, at vi får den samme udvikling inden for vandforsyningen og inden for kloakområdet. Derfor vil vi stemme imod det her forslag.

Skatteministeren (Kristian Jensen):

Først vil jeg gerne sige tak til det klare flertal af Folketingets partier, der bakker op om lovforslaget. Det ligger fuldt ud i tråd med den model, man valgte på f.eks. elområdet, som det også er blevet nævnt.

Grunden til, at vi ønsker at give mulighed for at lave en sådan udskillelse, er, at ved at man laver en udskillelse, får kommunerne nogle styringsmæssige fordele i form af selvstændige selskabsbestyrelser, aflæggelse af årsregnskaber og derigennem større fokus på effektivitet, omkostningsniveau, produktivitet osv.

Jeg synes ikke, at skattereglerne skal lægge hindringer i vejen for kommunernes ønske om at gennemføre det, man kan kalde en firmatisering og fokus på en optimal udnyttelse af de ressourcer, der er i en kommune. Det er nemlig for-

hold, som i sidste ende kommer forbrugerne til gode, ved at de får flest mulige forbedringer, f.eks. at de får den bedst mulige kloakforsyning for den lavest mulige betaling.

Det, vi kan se, er, at allerede én kommune, nemlig Københavns Kommune – Københavns Energi under Københavns Kommune – allerede ved udgangen af 2004 har udskilt kloakforsyningen i et selvstændigt selskab. Det betyder, at hvis ikke denne skatteregel bliver gennemført, så vil de, der bidrager og betaler til kloakforsyningen i Københavns Kommune, komme til at betale et ekstra bidrag for også at betale selskabsskatten af den fremtidige tjenestemandsforsyning. Man skal først betale selskabsskat for at kunne betale tjenestemandsforsyningen. Det betyder, at det er bidragyderne til kloaknettet i Københavns Kommune, der kommer til at betale yderligere, medmindre vi laver den skattemæssige fritagelse, som vi her lægger op til.

Jeg er glad for, at et så klart flertal i Folketinget støtter regeringens politik, og jeg ser frem til, at vi under udvalgsbehandlingen kan besvare de spørgsmål, der måtte være.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Kl. 11.15

Den næste sag på dagsordenen var:

14) Første behandling af lovforslag nr. L 82: Forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om almene boliger m.v. og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. (Krav til kommunernes sagsbehandling i visse sociale sager m.v.).
Af socialministeren (Eva Kjer Hansen).
(Fremsat 23/11 2005).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Hans Andersen (V):

Med dette forslag stiller vi større krav til kommunernes sagsbehandling og styrker dermed borgernes retssikkerhed. Forslaget skal ikke ses som erstatning for den gældende lovgivning, der allerede i dag garanterer borgernes retssikkerhed. Derimod kan forslaget her være med til at styrke retssikkerheden på en række områder, efter at der er truffet en afgørelse.

Det foreslås derfor, at kommunernes afgørelse om en borgers ret til et tilbud efter den sociale lovgivning skal indeholde en beskrivelse af, hvordan afgørelsen vil blive ført ud i livet, og en beskrivelse af formålet med den indsats, som er valgt fra myndighedernes side.

Også klageadgangen ændres med dette forslag, så en borger også har ret til at klage, hvis kommunen væsentligt ændrer sin beslutning om en konkret indsats.

Endelig indeholder forslaget en række præciseringer af den sociale lovgivning.

I Venstre er vi stærke tilhængere af at forbedre retssikkerheden for borgerne. Afgrænsningen mellem myndighedsudøvelse og faktisk forvaltningsvirksomhed kan i dag være uklar, og for Venstre handler det om, at en afgørelse altid træffes og føres ud i livet med udgangspunkt i den enkelte borgers behov. Det er det, vi kalder mennesket før systemet.

Derfor finder vi det vigtigt og naturligt, at en afgørelse altid indeholder en beskrivelse af formålet med indsatsen, samt hvordan den enkelte myndighed er nået frem til afgørelsen, særlig hvis en borger har fået afslag på en ansøgning. Det styrker retssikkerheden for den enkelte borger og letter muligheden for at klage.

I Venstre finder vi det også vigtigt, at borgerne bliver orienteret ordentligt, hvis en konkret indsats af forskellige grunde bliver ændret. Det kan eksempelvis være, fordi en borgers behov har ændret sig og en ny egentlig ansøgning ikke er nødvendig, men at indsatsen ændres i kommunens almindelige forvaltningsvirksomhed.

Alt i alt er vi i Venstre meget tilfredse med dette forslag og kalder det af samme grund den lille reform i den store reform.

På den baggrund kan Venstre støtte lovforslaget.

Formanden:

Tak til hr. Hans Andersen. Og så er det fru Karen J. Klint som ordfører.

Karen J. Klint (S):

Det er jo korrekt, som Venstres ordfører sagde, at man godt kunne sige, at det her var en minireform i den store reform. Derfor tager vi også meget positivt imod lovforslaget. Selv om vi måske blev lidt for godt hængt af, da vi drøftede den store reform, så er der i hvert fald ingen tvivl om, at vi synes, det her er et fremskridt inden for retssikkerheden på det sociale område. Derfor er vi også positive over for lovforslaget.

Vi synes, ligesom det fremgår af nogle af høringssvarene, at det her er en begyndelse. Vi har forhåbentlig ikke set slutpunktet for, hvordan vi skal forbedre retssikkerheden for folk. Her sikrer vi, at retssikkerheden vedrørende sagsbehandlingen får en højere kvalitet, at der er mere åbenhed og borgeren er mere aktiveret i sin egen sagsbehandling, ved at der bliver strammet op om, at man selvfølgelig også har forvaltningslovens rettigheder med sig ind i sagsbehandlingen.

Det er meget vigtigt for os, at det kom frem, så det vil vi meget gerne kvittere for. Det var jo også en del af de samtaler, vi havde i sommer, før vi skiltes.

Vi er enige med nogle af høringssvarene, bl.a. høringssvaret fra DSI, men også nogle af de andre, som peger på, at der stadig væk er nogle problemstillinger vedrørende det konkrete tilbud. Hvordan får vi det håndteret således, at borgerne også får en højere grad af medindflydelse på det konkrete valg af behandlingssted, af bolig eller lignende?

Det er godt nok, at man får en bedre begrundelse, hvis man får et afslag, eller hvis man får et tilbud, men vi synes egentlig også, at vi skal hen imod, at folk har en større frihedsgrad i forbindelse med valg af konkret adresse. Vi har her set lidt på plejehjemsområdet, hvor man jo i høj grad også lytter til de ældre mennesker, hvis de vil bo i nærheden af, hvor deres familie eller netværk er.

Der frygter vi, hvis vi ikke arbejder hen imod lidt større frihed på området til at pege på en konkret adresse, for de mennesker, der måske i et meget mere langsigtet perspektiv, skal have nogle boliger. Der er det i hvert fald også vigtigt for dem, at de har en konkret indflydelse på adressevalget og ikke kun skal tage til takke med, hvad der kommer.

Kl. 11.20

Det kan være, vi kan få det forklaret, hvis vi læser det for smalt med hensyn til det. For friheden til at vælge bolig, når man er afhængig af en

offentlig bolig igennem mange år, bør i hvert fald være mindst lige så stor, som hvis man kun skal have den i kortere tid.

Så der er nogle småting, vi gerne vil have afdækket under udvalgsarbejdet, som vi i øvrigt vil gå grundigt ind i, og vi vil også stille nogle spørgsmål til, hvordan man i praksis vil efterleve det med, at det sociale nævn – og det er meget godt – nu får mulighed for at udvirke, at et skift mellem to boliger også kan få opsættende virkning. Der er det i hvert fald vigtigt, at det går op for både sagsbehandler og kommunalpolitikere, at der også i praksis skal være tid nok til, at det sociale nævn kan nå at få sagen og nå at få udvirket, at det får opsættende virkning.

Så lad os få nogle debatter om det under udvalgsarbejdet og måske få ministeren i samråd om nogle ting, så vi kan få afdækket, hvor det er, vi læser lovforslaget lidt nøjsomt, hvis det er det, jeg kan se på ministerens kropssprog at vi måske gør, og hvor det er, det virkelig tonser igennem med øget retssikkerhed også i forbindelse med de konkrete tilbud.

Formanden:

Tak til fru Karen J. Klint, og så er det fru Mia Falkenberg som ordfører.

Mia Falkenberg (DF):

Vi har tidligere behandlet lovforslag nr. L 37, som også tilgodeser og styrker borgernes retssikkerhed, og dette lovforslag er endnu en garanti for, at borgerens retssikkerhed bliver forvaltet på bedst mulig måde af kommunerne. Borgeren skal have indsigt i sine sager og samtidig have det på et forståeligt sprog uden for meget paragrafrytteri.

Der findes på nuværende tidspunkt en række regler, som garanterer borgerens retssikkerhed, men når der falder en afgørelse i sagen, har borgeren dog ikke samme retssikkerhed, når den skal føres ud i livet. Derfor foreslås det, at kommunalbestyrelsens afgørelse ikke kun skal indeholde oplysninger om ret til et tilbud efter bestemmelse i lov om social service, men også skal beskrive den konkrete indsats, som kommunen har besluttet at iværksætte, og formålet med indsatsen. Borgeren kan yderligere klage over indsatsen samt formålet nemmere end tidligere.

Jeg kan sige, at vi fra Dansk Folkepartis side støtter forslaget.

Formanden:

Tak til fru Mia Falkenberg, og så er det hr. Tom Behnke som ordfører.

Tom Behnke (KF):

Også Det Konservative Folkeparti kan støtte dette her ganske udmærkede lovforslag, som har to elementer, kan man sige, i sig, nemlig det ene, at kommunerne fremover, når de kommer med en afgørelse, ikke bare skal beskrive, hvad afgørelsen går ud på, men også indholdet i afgørelsen, og det andet, at man fremover i forbindelse med, at man eventuelt ændrer en afgørelse, så skal ind og se på både selve afgørelsen og indholdet i afgørelsen igen.

Det betyder altså, at man som borger fremover ikke blot har mulighed for at forholde sig til selve afgørelsen, men at man også kan forholde sig til indholdet i afgørelsen og dermed også har en mulighed for, i det omfang man er utilfreds med den afgørelse, der er truffet, at klage over selve indholdet.

Hvis f.eks. kommunen har truffet en afgørelse om, at man er berettiget til at komme på en eller anden form for dagtilbud eller døgntilbud, så ville man efter de nugældende regler kun kunne klage, med hensyn til om man nu var enig eller uenig i det – det er jo sådan meget enten-eller – men fremover bliver det altså således, at når kommunen har truffet en afgørelse om, hvorvidt man skal på et døgntilbud eller lignende, så kan man også gå ind og kigge på det enkelte døgntilbud, der hvor man nu engang er blevet placeret, og selve indholdet i døgntilbuddet.

Det skal jo holdes sammen med, at vi får oprettet tilbudsportalen, hvor enhver borger kan gå ind og kigge på, hvad der samlet set er af muligheder og tilbud her i landet. Man vil også kunne se, om der er et match imellem de behov, man har som borger, og så de muligheder, der er.

Dermed kan man egentlig også sige, at vi får en slags, skal vi kalde det en frit valg-agtig ordning, hvor man jo altså har mulighed for i hvert fald at se på, om det tilbud og indholdet i det tilbud, man har fået, matcher godt nok, eller om der måske var nogle andre muligheder, som for den enkelte borger ville være bedre egnede og mere passende. I den forbindelse kan man altså ikke gå ind direkte og vælge frit, men man har muligheden for at klage over afgørelsen og komme med sine argumenter for, hvorfor man synes, man skulle have en anden udmøntning af

det tilbud, man nu engang har fået stillet i udsigt.

Så det her forslag er på alle måder et forslag, der styrker borgernes retssikkerhed, og vi støtter det fra konservativ side.

Kl. 11.25

Formanden:

Tak til hr. Tom Behnke. Og så er det hr. Poul Erik Christensen som ordfører.

Poul Erik Christensen (RV):

I hr. Martin Lidegaard's fravær skal jeg oplæse dennes ordførertale:

Lovforslaget har til formål at give borgerne et krav på at modtage oplysninger om kommunernes beslutninger om den konkrete indsats, som iværksættes, og formålet med indsatsen, hvor kommunerne træffer afgørelse om borgernes ret til visse tilbud efter lov om social service.

Der er tale om tilbud, hvis indhold ikke er nærmere beskrevet i lovgivningen, men hvis indhold fastlægges af den enkelte kommune. Det drejer sig om særlige dag- og klubtilbud til børn og unge, botilbud efter serviceloven, herunder kvindekrisecentre og tilbud om beskæftigelse og aktivitets- og samværstilbud.

Endelig omfatter lovforslaget behandlingstilbud til stofmisbrugere.

Forslaget indebærer, at borgernes ret til at klage til de sociale nævn over kommunernes afgørelse også vil omfatte kommunens beslutning om den konkrete indsats og formålet med indsatsen.

Det foreslås endvidere, at borgeren har ret til at klage, hvis kommunen væsentligt ændrer sin beslutning om den konkrete indsats. Kommunen skal behandle beslutninger om ændring af den konkrete indsats efter reglerne i retssikkerhedsloven og reglerne i kapitel 3-7 i forvaltningsloven. Kommunen skal således behandle beslutninger om væsentlige ændringer af den konkrete indsats efter samme regler, som gælder, når kommunen træffer afgørelse i sociale sager.

Vi er som udgangspunkt positive over for alle lovforslag, der kan styrke borgerens retssikkerhed, dog springer to problemer i øjnene i flere høringsvar.

For det første vil forslaget sandsynligvis føre til flere og nye typer af klager til Ankestyrelsen. Hvor mange nye klager forventes der, og har Ankestyrelsen de ressourcer og den kompetence, der skal til for at matche de nye behov?

For det andet peger flere på, at der er en vis uklarlighed i formuleringerne af, hvad det egentlig er, klageinstansen skal tage stilling til. I lovudkastet står der således, at klageinstanserne skal tage stilling til, om indsatsen modsvarer borgerens behov, men at klageinstanserne ikke skal tage stilling til, om den indsats, der indgår i afgørelsen, er hensigtsmæssig. Hvordan skal det forstås?

Vi ønsker derfor større klarhed over, om forslaget er tilstrækkeligt vidtgående, og vil høre ministeren, om det måske var en idé at følge DSI's forslag og nedsætte en arbejdsgruppe til at kulegrave området for én gang for alle at få styrket retssikkerheden.

Med disse ord kan jeg meddele, at Det Radikale Venstre vil indgå positivt i lovarbejdet.

Formanden:

Tak til hr. Poul Erik Christensen, og så er det hr. Villy Søvnald som ordfører.

Villy Søvnald (SF):

Lovforslaget ser meget stort ud i omfang, og derfor kan man godt blive skuffet, hvis man havde forestillet sig, at det her var noget meget stort; men lidt har jo også ret.

Det, der indgår i forslaget, er, at borgerne får et retskrav på en mere detaljeret begrundelse for valget af den konkrete indsats. Det er jo altid klogt, at borgerne ved, hvorfor de bliver bedt om det, de gør.

Det andet er, at man får et retskrav på en beskrivelse af, hvad formålet er med den konkrete indsats. Det er også fint. Alternativet taget i betragtning er det selvfølgelig et lille fremskridt.

Man får også bedre kendskab til tilbuddet og mulighed for at vurdere, om der er en sammenhæng mellem det behov, borgeren har, og den konkrete indsats, der skal sættes ind med. Det lyder også fornuftigt nok, og man kan igen foretage minusprøven og spørge: Hvad hvis det ikke var tilfældet? Så er det klart, at det er udmærket nok.

Man får også en mere detaljeret begrundelse for valg af den konkrete indsats, både når man visiteres til et tilbud første gang, og når man omvisiteres til et nyt tilbud, og det har selvfølgelig betydning i forhold til strukturreformen.

Endelig får man mulighed for at klage til det sociale nævn, når der væsentligt ændres i de tilbud, der gælder, og borgeren vurderer, at det tilbud ikke tilgodeser de behov, borgeren har.

Men når alt det er sagt, så synes jeg, det er underligt, at man ikke tager fat på de grundlæggende ting i forbindelse med retssikkerheden, hvilket også DSI påpeger i deres høringssvar.

Kl. 11.30

Der er to store uløste problemer. Det ene problem er ventetiden i forbindelse med ankesagerne. Jeg fik for nylig en henvendelse fra Vestsjællands Amt, hvori en borger beskriver, at han har henvendt sig for at få vurderet sin kontant-hjælpssituation. Det er i øvrigt en borger, vi kender godt, og vi har haft besøg af vedkommende i Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg. Det er en familie, der er blevet ramt af regeringens lofter på kontanthjælp. Det er en familie med to voksne og to børn, der efter indførelsen af lofter på kontanthjælp alle fire har 2.800 kr. tilbage om måneden, når der er betalt skat, når der er betalt husleje, og når der er betalt medicin. Jeg gentager: Den familie på fire personer har 2.800 kr. tilbage.

Det kan man jo ikke anke, for det er i overensstemmelse med den lov, som regeringen har vedtaget sammen med Dansk Folkeparti og De Radikale og Socialdemokraterne. Det er den lov, der fastsætter de der ekstremt lave satser for mennesker.

I stedet for at løse det konkrete behov eller problem, at man i ekstrem grad har fattiggjort en gruppe af borgere, kan borgerne nu anke det her. Det tager altså bare et år, inden man får behandlet sådan en anke i Vestsjællands Amt.

Kan socialministeren leve med det? Kan Dansk Folkeparti leve med det, at nogle af de mest dårligt stillede grupper, vi har, må vente et år på at få vurderet en anke, og hvor vurderingen så oven i købet ikke forholder sig til det materielle indhold, men alene tager stilling til, om man er vel tilgodeset i henhold til lovgivningen?

Jeg må sige, at jeg synes, det her er en skamplet. Jeg synes, det er en skamplet på de partier, der har været med til at sørge for, at mennesker blev gjort så fattige. Derfor vil vi under udvalgsarbejdet været optaget af, at man forholder sig til det egentlige og det store problem, nemlig at vi har et ankesystem, der i stigende grad ikke fungerer, fordi det bliver løbet over ende af en lovgivning, der presser indkomsterne længere og længere ned. Vi vil også være optaget af, at regeringen skal give et svar på, hvordan de dårligst stillede i det her samfund kan undgå at vente et år på deres afgørelse.

Kunne man forestille sig, at de bedst stillede i det her samfund skulle vente et år på en afgørel-

se i et ankesystem? Nej, vel. Det ville de ikke finde sig i. De er vant til en helt anden betjening.

Med disse bemærkninger vil vi indgå i udvalgsarbejdet.

Formanden:

Tak til hr. Villy Søvnald. Og så er det fru Majbrit Berlau som ordfører.

Majbrit Berlau (EL):

Det her forslag har de tidligere ordførere allerede redegjort for indholdet af. I Enhedslisten så har vi med noget bekymring læst nogle af de høringssvar, der er blevet indgivet, fordi vi synes, at høringssvarene rejser en række problematikker, som vi opfordrer til skal indgå i den videre debat omkring forslaget.

Som der tidligere er blevet redegjort for, er der også spørgsmålet om klageinstansen, der ikke kan tage stilling til det konkrete indhold i det tilbud, der er givet.

Grunden til, at vi problematiserer nogle af de her ting, er, at vi i Enhedslisten har en meget klar holdning til, at mennesker, selv om de har behov for et socialt system, har en ret til medindflydelse og også en ret til ikke kun medindflydelse, men også selvbestemmelse. Det vil sige, at de selv skal bestemme, hvordan de vil bo, hvor de vil bo, hvad det er for nogle tilbud, de gør brug af, hvilket tøj de gerne vil have på, og hvad for noget mad de gerne vil spise, og i høj grad også i det omfang, de selv kan, være med til at beslutte, hvilken pædagogik, metode og behandling de indgår i.

Alle de her perspektiver synes vi det er meget væsentligt at vi tager som indgangsvinkel, når vi skal arbejde med, kan man sige, forslag omkring bosteder. Men det geografiske behov, som der peges på i høringssvarene, bliver ikke taget i betragtning i det her lovforslag. Det synes vi er væsentligt, som vi læser det. Der er nogle problemer med, om man har ret til at sige: Jamen jeg vil ikke flyttes fra Sjælland til Fyn, jeg vil ikke flyttes 100 km væk fra min familie. Det synes vi står noget uklart: Om man har retten til selv at beslutte, hvor langt man vil være fra sin familie.

Vi synes også, som Dansk Socialrådgiverforening rigtigt nok påpeger, at det øgede retssikkerhedskrav, som ligger i lovforslaget, hvilket må siges at være fornuftigt, medfører en ekstra arbejdsbyrde ude i forvaltningerne, for det vil jo typisk være den pågældende socialrådgiver, som skal redegøre for de botilbud.

Kl. 11.35

Vi ved fra tidligere debatter, ikke bare i Folketinget, men også fra debat med de socialrådgivere – og så kan jeg, som selv er socialrådgiver, påpege det – at der faktisk er ret travlt ude i forvaltningerne, og ekstra, kan man sige, administrative opgaver tager luften ud af ballonen. Derfor synes vi også, at når man pålægger forvaltningerne ekstra krav, så bør der også følge ekstra ressourcer med. Det synes vi også skal indgå yderligere i forhandlingerne: Hvordan man støtter op, så vi sikrer, så det ikke bare bliver på papiret, at man ønsker at forbedre retssikkerheden, men at det faktisk også bliver i praksis, at både medinddragelse, medindflydelse og en højere skriftlighed kan effektueres ude i kommunerne.

Og så til sidst bare om den sidste del af det: Det ser i det her lovforslag ud, som om det ligger ministeren på sinde at forbedre retssikkerheden, og der synes vi bare, at ministeren skal tage de opfordringer, der er i høringssvarene, alvorligt – de høringssvar om, at man simpelt hen laver en generel gennemgang af den sociale lovgivning med retssikkerhedsbrillerne på. Det ligger der en klar opfordring til fra DSI, og det håber vi at ministeren vil tage til sig.

Formanden:

Tak til fru Majbrit Berlau. Så er det socialministeren.

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Jeg skal takke ordførerne for de mange positive kommentarer til forslaget. Jeg noterer mig jo med glæde, at SF kalder det for et udmærket lovforslag, og Enhedslisten kalder det et fornuftigt lovforslag. Fru Majbrit Berlau har fuldstændig ret i, at man kan tolke forslaget som udtryk for, at retssikkerheden ligger mig meget på sinde.

Der er tale om markante forbedringer, fordi vi i den grad får styrket retssikkerheden først og fremmest for voksne med handicap, fordi det nu bliver meget mere gennemskueligt, meget mere gennemsigtigt, hvad det egentlig er, man får af støtte og hjælp til at løse de problemer, man har. Så tak for den positive opbakning til det, vi jo kalder den lille reform i den store reform, fordi det faktisk er markante fremskridt på området.

Jeg vil gerne kommentere nogle af de kommentarer, der har været fra ordførernes side, bl.a. har flere nævnt høringssvarene vedrørende konkrete tilbud og indholdet af dem, og som det

fremgår af kommentarerne til høringssvarene, er det noget, vi vil arbejde videre med, og vi vil i vejledningen uddybe, hvad der helt præcis menes med det på det område.

Også geografien har flere ordførere været inde på. Jeg er enig i, at der også skal tages hensyn til eventuelle bindinger til nærmiljøet eller lokale kontakter, man måtte have, men det faglige indhold må nu altid være det absolut vigtigste.

Til gengæld kommer også Tilbudsportalen nu med en oversigt over de forskellige sociale tilbud, og det kan måske give et bedre overblik over, hvilke sociale tilbud der så netop indeholder det faglige tilbud, som den pågældende har brug for. Men på baggrund af høringssvarene er der altså også i bemærkningerne taget med, at der skal tages hensyn til nærområdet og det lokale netværk.

Den radikale ordfører var inde på, at der måske kunne være lidt forvirring over, hvad det er, klageinstanser skal tage stilling til. Det mener jeg nu ikke der er tale om, men vi kan jo også komme det nærmere under udvalgsbehandlingen. Det er klart, at klageinstanser ikke skal tage stilling til serviceniveauet som sådan i kommunen, men tage stilling til den konkrete afgørelse fra kommunens side om, hvilken hjælp og støtte borgeren har brug for.

Det er det, der er vanskeligt i dag, hvor afgørelsen ikke er særlig fyldestgørende, fordi man i princippet kan sige, at borgeren er visiteret til et tilbud efter § 92, eller hvilken paragraf der nu er tale om. Det siger ikke særlig meget, og det er derfor, at afgørelserne skal uddybes med hensyn til borgerens situation og den indsats, man sætter ind med.

Jeg mener ikke, det er nødvendigt med en ku-gravning som sådan af retssikkerheden. Jeg synes, at der her bliver taget et markant initiativ til netop at styrke retssikkerheden.

Så vil jeg gerne til hr. Villy Søvndal om nævnenes sagsbehandlingstider sige, at jeg er enig i, at det er problematisk, når der er meget lange sagsbehandlingstider. Resultatkontrakterne, som nævnen har indgået med Indenrigs- og Sundhedsministeriet, har som målsætning, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid må være 13 uger. Det er så helt korrekt, som hr. Villy Søvndal er inde på, at der er steder, hvor man har vanskeligheder ved at opfylde det mål i resultatkontrakten. Der er især tre steder, hvor der er vanskeligheder med at opfylde en bedre sagsbehandlingstid. Der er nogle pukler, som skal

nedbringes, og jeg har forstået, at man allerede har opnået bedre tider for sagsbehandlingstiden i 2005. Men det er en klar målsætning, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid skal være på 13 uger.

Kl. 11.40

Så skal jeg endelig lige sige til fru Majbrit Berlau, at hvad angår ekstra ressourcer til kommunerne, kan man af lovforslagets økonomiske bemærkninger se, at der er afsat 8 mio. kr. til kommunerne til gennemførelse af det her.

Formanden:

Der er foreløbig et par korte bemærkninger til socialministeren. Først fra fru Karen J. Klint.

Vi skal lige have teknikken i orden inden. Der sker åbenbart ingenting.

Prøv at trykke på mikrofonknappen en gang til. Nu er den der.

(Kort bemærkning).

Karen J. Klint (S):

Nu kom den. Tak for det.

Jeg hørte socialministeren sige, at det faglige indhold er vigtigt i et tilbud, og det er sådan set derfor, jeg også uddyber det, som bl.a. DSI, men også andre har peget på, nemlig netop den konkrete adresse. Det ligger også i mange lokalpolitikeres ønske om at give det nærmeste tilbud, og det er ikke altid, at det nærmeste tilbud er godt, ud over at det lokale netværk selvfølgelig altid er en vigtig brik – at det er vigtigt at bevare sit netværk.

Selv om kommunerne bliver større end i dag – de fleste af dem i hvert fald – kan det godt ske, at man skal ind i nabokommunen eller i den anden ende af landet. Der kan godt stadig væk fremover, tror jeg, blive meget alvorlige konflikter mellem visitatoren og borgeren om, hvad der er det rigtige faglige indhold.

Hvilke garantier har de mennesker for, at de ikke bliver holdt hjemme, at de ikke bliver stavnsbundet?

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Der er i hvert fald en klar forbedring i, at vi nu stiller det her krav om, hvad der skal stå i afgørelsen. Det vil sige, at man har væsentlig bedre mulighed for via klagesystemet at få anskueliggjort, om det tilbud, man bliver visiteret til, svarer til det behov, man har, for hjælp og støtte. Det giver altså klagemyndigheden meget bedre mulighed for at gå ind og vurdere indsatsen.

Jeg er så enig i fru Karen J. Klints holdning, at det nærmeste tilbud ikke behøver at være det bedste. Det er også derfor, jeg synes, det er så vigtigt, at vi nu får Tilbudsportalen med en oversigt over de forskellige tilbud og en klar beskrivelse af, hvad de her tilbud indeholder. For det giver jo både borgeren selv, de pårørende og sagsbehandleren meget bedre mulighed for at finde ud af, hvad der vil være den bedste løsning i den konkrete situation.

(Kort bemærkning).

Karen J. Klint (S):

Tak for svaret.

Jeg vælger at forstå det sådan, at ministeren også her er på borgerens side, og at det, hvis der er uenighed om, hvilket tilbud der er det mest fagligt korrekte, ikke er et spørgsmål om pris og ikke er et spørgsmål om geografisk placering, men at det så er det faglige indhold, som skal vægtes både i forhold til den lokale visitation og i forhold til den ankeproces, der efterfølgende kan komme.

Men kan anken medføre, at kommunen pålægges at skaffe en ny adresse, hvis det er deri, konflikten ligger?

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Jeg kan til fulde bekræfte, at jeg altid er på borgerens side og synes, det handler om helt konkret at se på, hvad det er, borgeren har brug for, og så visitere hjælpen efter det.

Ankeinstansen har mulighed for at gå ind og vurdere, om der er overensstemmelse mellem det, borgeren har brug for, og det tilbud, der er visiteret til, og hvis der ikke er det, må sagen genbehandles.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Socialministeren omtalte reformen her som den lille reform. Det vil jeg ikke kritisere; det synes jeg er en meget præcis beskrivelse. Det er klart, at når man benævner det sådan, vækker man jo håb om noget større. Jeg kan ikke forestille mig, at en ambitiøs minister vil lade sig nøje med så lidt.

Derfor vil jeg spørge: Lå der i det svar, at ministeren vil lave det, som DSI også opfordrer til, nemlig en grundlæggende gennemskrivning af retssikkerheden på det sociale system, hvor det vel er en kendsgerning – hvad jeg også tror ministeren vil medgive – at en række mennesker i

dag ikke får den behandling og de tilbud, de lovmæssigt har ret til, og vores ankesystem ikke alene på grund af ventelisterne, men også fordi man ikke kan anke det materielle indhold, i en række tilfælde betyder, at borgere bliver afskåret fra de tilbud, de ellers lovmæssigt ville have? Deler ministeren den opfattelse?

Kl. 11.45

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Som jeg allerede har været inde på i min besvarelse, mener jeg ikke, at der er behov for en grundlæggende gennemskrivning omkring retssikkerheden. Jeg mener tværtimod, at vi netop har taget fat i de problemer, der er på området, og det glæder mig, at også hr. Villy Søvndal anerkender, at der faktisk er tale om en reform.

Som jeg sagde, er vores ord for det den lille reform i den store reform, altså i forbindelse med kommunalreformen, og jeg mener faktisk, at det her er et markant fremskridt, fordi vi skaber klarhed over indsatsen for at opfylde borgernes behov. Det styrker i den grad muligheden også for borgeren selv til at gøre sig gældende omkring den hjælp, man får, og det styrker klagesystemets mulighed for at gribe ind på området.

Dertil kommer de nye redskaber, som kommunerne får i forbindelse med kommunalreformen, som jeg bl.a. nævnte i min besvarelse til fru Karen Klint, f.eks. Tilbudsportalen, der giver et overblik, og også VISO som den nye nationale organisation på området, og det vil samlet set betyde en kraftig styrkelse af indsatsen på området.

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Det sidste tror jeg desværre ikke at ministeren har ret i. Jeg tror, at det vil være svært at finde én fagperson, der ikke er bundet i ministerkontorerne, som vil mene, at en reform, der indfører så kraftigt et økonomisk incitament, som den nye strukturreform gør, hvor kommunerne fremover skal betale den fulde udgift i de tunge sociale sager 100 pct. op til 800.000 kr., skulle betyde, at det ville blive lettere fremover at få en behandling, der passer til det handicappede barn eller til det barn, der skal anbringes, eller den sindslidende, der skal have et tilbud. Undskyld mig, jeg tror ikke, at der er andre end socialministeren, der tror på det.

Det er jo derfor, at retssikkerhedsdiskussionen bliver så vigtig, for når man laver så kraftigt et økonomisk incitament – og vi har tidligere set, hvor godt kraftige økonomiske incitamenter virker – så kunne man forestille sig, at det blev modvirket af en voldsomt udbygget retssikkerhed, men der forstår jeg, at det ikke er ministerens hensigt.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Jeg har altså svært ved at følge hr. Villy Søvndals bekymring for kommunalreformen og den totalt manglende anerkendelse af de rigtig gode redskaber, som kommunerne får til deres rådighed. Det er jo helt oplagt, at vi nu får én myndighed, der skal stå for indsatsen på området, vi får den samme myndighed, der både skal handle og skal betale, og det synes jeg hænger jo godt sammen. Og derudover er der refusionsmulighederne ved de meget dyre enkeltssager.

Men samtidig skaber vi jo netop gennemsigthed i afgørelserne, bl.a. med det her lovforslag, men vi skaber jo også overblik og gennemsigthed med hensyn til, hvilke sociale tilbud der er på området. Vi får sikret, at man får mulighed for den optimale rådgivning omkring de mest specialiserede situationer gennem det, at vi får etableret organisationen VISO, som jo så også gør, at man, uafhængigt af hvor man bor i landet, kan få den ypperste rådgivning. Det er da nogle markante forbedringer, der ikke kan andet end at styrke indsatsen på området.

(Kort bemærkning).

Majbrit Berlau (EL):

Nu har jeg jo lige stået og rost ministeren, fordi det så ud, som om ministerens intention var at skabe retssikkerhed på området. Og så bliver jeg frygtelig skuffet, når jeg hører ministerens svar her til hr. Villy Søvndal om, at ministeren ikke finder, at der er brug for en større revidering af lovgivningen på det sociale område med henblik på at have retssikkerhedsbrillerne på. Og det beklager jeg altså meget, i betragtning af at flere af høringssvarene rent faktisk lægger op til, at en sådan en revision nok burde foretages inden for meget kort tid, eftersom der er behov for det.

Så jeg er jo nødt til at trække mine ord tilbage – det er i øvrigt noget, ministeren jo er bekendt med at gøre – om, at ministeren virker som en, der ønsker at have retssikkerheden sat i højsædet.

Jeg vil bare for en sikkerheds skyld lige høre: Er det korrekt, at ministeren ikke mener, at der er retssikkerhedsproblemer på det sociale område, og at ministeren ikke mener, at der er behov for en revision af lovgivningen med retssikkerhedsbrillerne på?

Hvis ministeren siger ja til, at der er behov for en revision, bliver jeg glad, hvis ministeren siger nej, bliver jeg altså skuffet endnu en gang.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjær Hansen):

Jeg mener, at der er retssikkerhedsproblemer, og det er også derfor, at jeg på mange forskellige måder tager fat på at styrke retssikkerheden. Det gør jeg bl.a. med det her forslag, og det gør jeg ved det retssikkerhedsprojekt, som vi har haft kørende, som viser, at der er behov for at sætte fokus på det. Det bruger jeg til at rejse diskussionen i enhver sammenhæng.

Jeg mener også, at vi med kommunalreformen tager fat på en masse af de her aspekter, herunder jo også, som vi ikke har været inde på nu, at vi får etableret handicapråd i kommunerne, der også får mulighed for at sætte fokus på indsatsen på området.

Kl. 11.50

Så i modsætning til så mange andre handler regeringen på det her område, tager de konkrete initiativer, der skal til, for at styrke retssikkerheden.

(Kort bemærkning).

Majbrit Berlau (EL):

Jeg synes, at ministeren taler noget udenom. Enhedslisten har stillet et konkret forslag heroppe fra talerstolen til ministeren på baggrund af de høringsvar, der er indkommet, om, at der foregår en revidering af de sociale lovgivninger foretaget med retssikkerhedsbriller på, og ministeren står og siger, at hun tager retssikkerheden meget alvorligt. Hvorfor vil ministeren så ikke tilkendegive, at der er behov for sådan en revision i lovgivningen? Det beklager jeg meget.

Ministeren sagde, at der var overført penge til kommunerne for at kunne gennemføre de her lovforslag. Altså 8 eller 20 mio. kr., afhængigt af hvordan man nu læser forslaget, forslår som – og så skal jeg vist ikke sige resten herinde. Det er jo helt uacceptabelt. Vi ved jo, at de problemer, der er ude i kommunerne, er alt, alt, alt for store til, at sølle 8 eller 20 mio. kr. vil kunne afhjælpe den problematik, der kræver, at de enkelte so-

cialrådgivere faktisk skal kunne sikre de her retssikkerhedsperspektiver. Alene i Københavns Kommune ved vi at de 10 mio. kr., der er bevilliget, langtfra er nok til at løfte den opgave, der ligger ude i socialforvaltningerne.

Så hvis man virkelig mener det her med retssikkerheden, skal der altså flere ressourcer med ud i forvaltningen. Og der synes jeg godt nok, at det økonomiske råderum, der gives til at gennemføre det her lovforslag, er lidt fedtet.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Jeg synes ikke, vi er spor fedtede. Jeg synes, vi går ind og dækker økonomisk, hvad der er rimeligt i forhold til det krav, der følger med, hvor vi siger, at der skal noget mere indhold i den afgørelse, man træffer i kommunen. Men arbejdet som sådan er jo gjort for at vurdere, hvad det er, der er den pågældende borgers behov. Det skal bare præciseres i afgørelsen, så det skaber klarhed for den pågældende borger, men også for klagesystemets mulighed for at tage stilling til, om man har fået den hjælp og støtte, der er brug for.

Så jeg kan kun gentage over for fru Majbrit Berlau: Sagen er, at denne her regering handler. Vi tager de konkrete initiativer, der styrker retssikkerheden, dels ved at iværksætte det her lovforslag, men jo også på en række andre områder ved at sikre, at der bliver mere gennemsigtighed og mere klarhed, som betyder markante forbedringer i afgørelserne.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.00.

Mødet udsat kl. 11.53

Mødet genoptaget kl. 13.00

Den næste sag på dagsordenen var:

15) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 16:

Forslag til folketingsbeslutning om, at bevilget førtidspension gøres økonomisk uafhængig af ægtefælles eller samlevers indkomst.

Af Line Barfod (EL) m.fl.

(Fremsat 27/10 2005).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Forslagsstillerne foreslår, at Folketinget pålægger regeringen at gøre førtidspension uafhængig af ægtefælles eller samlevers indkomst. Forslagsstillerne har begrundet forslaget med, at de finder, at førtidspensionen er givet som kompensation for det enkelte menneskes fysiske, psykiske og/eller sociale handicap. Derfor skal førtidspensionen ikke nedsættes på baggrund af en ægtefælles eller samlevers indkomster.

Jeg vil først lige slå fast, at niveauet for ydelserne blev grundigt overvejet i forbindelse med forhandlingerne om førtidspensionsreformen. Der var ved aftalens indgåelse enighed om at anvende dagpengeniveauet som sats for den nye bruttoficerede forsørgelsesydelse. Der var også enighed om satsen for de gifte og samlevende og indtægtsreguleringen for gifte og samlevende. Jeg er klar over, at Enhedslisten ikke stemte for lovforslagets vedtagelse.

Førtidspension er en offentlig forsørgelsesydelse. Personer, som på grund af varigt nedsat arbejdsevne ikke kan forsørge sig selv, kan få tilkendt førtidspension. Førtidspensionen nedsættes, i takt med at pensionisten har stigende indkomster ud over den sociale pension. Hvis pensionisten er gift eller har en samlever, bliver pensionen nedsat på baggrund af parrets samlede indkomster. Det skyldes, at der med stigende indkomst er et mindre behov for forsørgelse fra det offentlige.

Jeg vil dog lige gøre opmærksom på, at der ved beregningen af førtidspensionen er betydelige fradragsbeløb. Hvis vi f.eks. ser på en førtidspensionist uden indkomster, som er gift med en erhvervsaktiv, ses der bort fra ægtefællens indtægter op til 236.000 kr. Det er kun indtægter over denne grænse, som påvirker førtidspensionen.

Det er endvidere sådan, at den enkelte førtidspensionist efter de nye regler altid vil have en egenindkomst på 115.600 kr., uanset hvor stor ægtefællens eller samleverens indkomst er. Førtidspensionen kan nemlig maksimalt nedsættes med 29.000 kr. som følge af ægtefællens eller samleverens indtægter. Det er der sørget for med de nye gældende regler. Så selv om førtidspensionen afhænger af ægtefællens eller samleverens indtægter, så sker det altså inden for nogle rammer.

Som jeg nævnte før, er førtidspensionen en varig forsørgelsesydelse fra det offentlige, og den skal dække et aktuelt forsørgelsesbehov. Derfor kan man heller ikke sammenligne reglerne om førtidspension med f.eks. reglerne om arbejdsløshedsdagpenge eller sygedagpenge. Her er der i højere grad tale om en kompensation for et konkret indtægtstab i en begrænset periode. For at få ret til arbejdsløshedsdagpenge og sygedagpenge kræves jo også, at man opfylder et forudgående beskæftigelseskrav. For arbejdsløshedsdagpenges vedkommende skal man også have forsikret sig.

Kl. 13.05

Når man på pensionsområdet fastsætter ydelsesniveau og regler om indtægtsregulering, så er det naturligvis også ud fra en politisk vurdering af prioriteringen og målretningen af de offentlige ydelser. Det er regeringens opfattelse og ifølge forliget om førtidspensionsreformen også de fleste andre partiers opfattelse, at vi med de gældende regler om satser og indtægtsregulering har fundet en passende balance set i forhold til prioriteringen og målretningen af de offentlige ydelser.

Regeringen kan derfor ikke støtte dette forslag.

(Kort bemærkning).

Majbrit Berlau (EL):

I bemærkningerne til forslaget har vi refereret til et konkret tilfælde med en 55-årig kvinde, som rent faktisk får en nedgang på 4.000 kr. om måneden på baggrund af den regulering, der er begrundet i hendes mands indkomst.